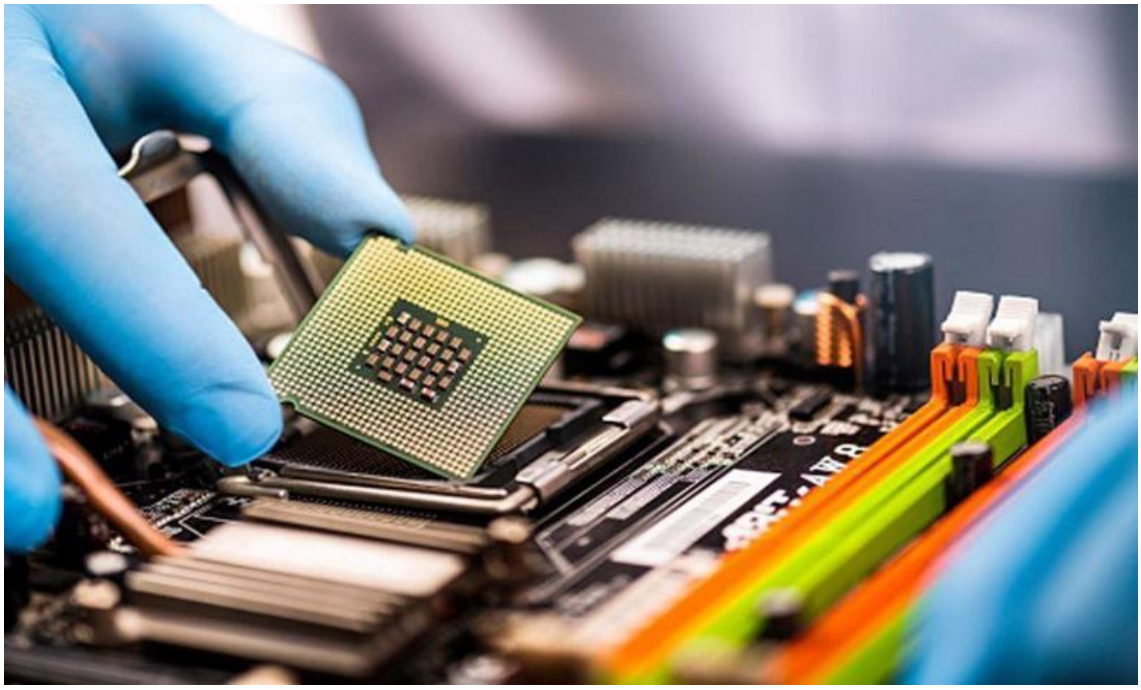
TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ngành công nghiệp bán dẫn cần chính sách đột phá gì để phát triển?

16:45 17/04/2024

Các chuyên gia cho rằng, Việt Nam cần có “đầu tư mạo hiểm, cần sớm xây dựng và ban hành các cơ chế, chính sách liên quan doanh nghiệp start-up, liên quan Quỹ đầu tư mạo hiểm và nhà đầu tư như: Thuế, luật đầu tư mạo hiểm, các cơ chế cho nhà đầu tư mạo hiểm, các cơ chế bảo vệ họ khi đầu tư mạo hiểm, các cơ chế thoái vốn cho đầu tư mạo hiểm để hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ, đặc biệt là doanh nghiệp tiên phong cho ngành công nghiệp vi mạch bán dẫn với nhiều rủi ro.

Ngày 17/4, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Huỳnh Thành Đạt cho biết: Chip bán dẫn nói riêng, ngành bán dẫn nói chung được ví như "hạt gạo", bởi nó nuôi sống toàn bộ các lĩnh vực khác nhau trong kỷ nguyên công nghệ, là chìa khóa cho các công nghệ số trong tương lai. Ngành công nghiệp bán dẫn đang có vai trò ngày càng quan trọng đối với nền kinh tế toàn cầu, với quy mô thị trường toàn cầu đạt trên 520 tỷ USD năm 2023 và vẫn tiếp tục tăng trưởng nhanh.

Ngành công nghiệp bán dẫn cần chính sách đột phá gì để phát triển? Ảnh internet.

Trong hơn 30 năm qua, chuỗi giá trị của ngành công nghiệp bán dẫn đã được định hình và có hàng rào gia nhập cao, rất khó để các quốc gia đang phát triển có thể tham gia.

Bộ trưởng cũng cho biết, với sự tái định vị chuỗi giá trị ngành bán dẫn sau Covid-19 và sự cạnh tranh công nghệ giữa các nền kinh tế lớn, Việt Nam được đánh giá là quốc gia có nhiều cơ hội và các yếu tố cần thiết để phát triển hệ sinh thái ngành công nghiệp bán dẫn, có tiềm năng nâng cao vị trí trong chuỗi cung ứng bán dẫn toàn cầu.

Bộ trưởng nhấn mạnh, trong thời gian qua, hành lang pháp lý nhằm tạo điều kiện cho việc ưu tiên thu hút đầu tư và phát triển bán dẫn đã được quan tâm xây dựng. Theo đó, Luật Đầu tư và Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp (DN) đã bổ sung các ưu đãi đặc biệt cho các dự án công nghệ cao (CNC), quy mô lớn, giá trị gia tăng cao, trong đó bao gồm các dự án sản xuất bán dẫn.

Việt Nam đã và đang ngày càng thu hút được nhiều tập đoàn lớn trong ngành vi mạch bán dẫn từ các nước phát triển như: Hoa Kỳ, Hàn Quốc, Nhật Bản, Hà Lan... (khoảng trên 40 công ty). Cùng với đó, nhiều công ty trong nước cũng đã gia nhập thị trường như: Viettel, FPT, VNChip…

Bộ trưởng khẳng định, Chiến lược phát triển khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo đến năm 2030 đã xác định “công nghệ sản xuất chip vi điều khiển, linh kiện bán dẫn…” là một trong những công nghệ lõi được định hướng phát triển trong thập kỷ tới.

Toàn cảnh Hội thảo. Ảnh BL.

Thời gian qua, nhiều Chương trình KH&CN cấp quốc gia đã được xây dựng và bắt đầu triển khai nhằm cụ thể hóa Chiến lược, tiêu biểu là: Chương trình Sản phẩm quốc gia, chương trình KC 4.0/19-25 về các công nghệ tiêu biểu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, Chương trình KC.03/21-30 về cơ khí tự động hoá, Chương trình quốc gia phát triển công nghệ cao…

Bên cạnh đó, nhằm hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực vi mạch, hiện nay, Bộ KH&CN đang tiếp tục triển khai thông qua Đề án "Thúc đẩy chuyển giao, làm chủ và phát triển công nghệ từ nước ngoài vào Việt Nam trong các ngành, lĩnh vực ưu tiên giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030" và "Đề án đào tạo, bồi dưỡng nhân lực KH&CN ở trong nước và ngoài nước bằng NSNN".

Trong đó, Bộ KH&CN cũng tập trung triển khai vào các nội dung liên quan đến tiếp nhận công nghệ và đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực thiết kế và sản xuất phần cứng vi mạch tiên tiến trên thế giới. Đồng thời, Bộ KH&CN cũng tiếp tục chỉ đạo triển khai các hoạt động ươm tạo DN trong lĩnh vực vi mạch điện tử.

Bộ trưởng mong muốn các nhà quản lý, nhà khoa học, đại diện các DN thảo luận, đề xuất định hướng nghiên cứu phát triển lĩnh vực vi mạch bán dẫn trong từng công đoạn sản xuất: thiết kế, chế tạo, đóng gói, kiểm thử, chuyển giao công nghệ, phân phối sản phẩm vi mạch bán dẫn; nghiên cứu phát triển các thiết bị sản xuất vi mạch bán dẫn và các sản phẩm liên quan.

“Chúng ta cũng cần bàn về các giải pháp để phát triển nguồn nhân lực phục vụ công nghiệp vi mạch bán dẫn tại Việt Nam, trong đó có tính đến sự đóng góp của nguồn nhân lực chất lượng cao từ các chuyên gia là người Việt Nam ở nước ngoài, cũng như các giải pháp nhằm kết nối các viện/trường/DN để hình thành hệ sinh thái trong lĩnh vực công nghiệp vi mạch bán dẫn tại Việt Nam”, Bộ trưởng nêu rõ.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt phát biểu tại Hội thảo. Ảnh BL.

Ông Nguyễn Cương Hoàng, Trưởng ban Công nghệ bán dẫn, Tập đoàn Viettel, cho rằng: Là "huyết mạch" của nền kinh tế số, ngành bán dẫn có vai trò chủ chốt, quan trọng và là tiêu điểm, thu hút nhiều ngành công nghiệp trên thế giới, được dự báo có thể mang lại doanh thu hơn 620 tỷ USD vào năm 2024 và tăng mạnh lên 1.000 tỷ USD vào năm 2030 (theo Gartner). Ngành này cũng được xem là phần cốt lõi trong cuộc cạnh tranh công nghệ giữa các cường quốc trong thế kỷ 21.

Trong bối cảnh xu hướng của chuỗi giá trị bán dẫn đang dần dịch chuyển sang các nước Đông Nam Á, Việt Nam được đánh giá là có đầy đủ điều kiện và yếu tố cần thiết để phát triển công nghệ bán dẫn, từ hệ thống chính trị ổn định, vị trí địa lý thuận lợi, nguồn nguyên liệu phong phú đến nguồn nhân lực trong lĩnh vực kỹ thuật công nghệ dồi dào và cơ sở hạ tầng số ngày một phát triển.

Đại diện cho Viettel, ông Nguyễn Cương Hoàng cho rằng, đứng trước sự chuyển dịch của chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu, sự quan tâm thúc đẩy của chính phủ Việt Nam, Viettel là doanh nghiệp có điều kiện và nguồn lực phù hợp để tham

gia triển khai chiến lược phát triển ngành công nghiệp bán dẫn của quốc gia và xác định là hạt nhân quan trọng trong việc phát triển ngành công nghiệp bán dẫn của Việt Nam với sứ mệnh "Tiên phong xây dựng hệ sinh thái công nghiệp bán dẫn Việt Nam".

Viettel đã bắt đầu tham gia vào hoạt động nghiên cứu thiết kế chip từ năm 2019, đến nay đã đạt được một số kết quả cụ thể như: Hoàn thành chế tạo chip tiền xử lý tín hiệu số (Digital Front-end) cho trạm thu phát sóng 5G; Hoàn thành chế tạo chip thu phát cao tần (RFIC) cho 5G và các hệ thống thông tin vô tuyến khác.

Với tầm nhìn sẽ trở thành công ty thiết kế chip TOP đầu Châu Á, Viettel đưa ra kế hoạch phát triển sản phẩm trong những năm tiếp theo tập trung vào 3 hướng: Sản phẩm chip cho hạ tầng Viễn thông, Sản phẩm chip lưỡng dụng phục vụ an ninh quốc phòng, Sản phẩm chip cho các công nghệ đang nổi trên thế giới.

"Thông tin từ Bộ Thông tin và Truyền thông, dự báo quy mô ngành bán dẫn tại Việt Nam đến năm 2030 ước đạt 20 - 30 tỷ USD, nhưng chỉ mới có hai doanh nghiệp nội là FPT và Viettel tham gia thị trường này ở công đoạn đầu tiên, trên tổng số hơn 50 công ty trong ngành. Về sản xuất, Việt Nam đã có nhà máy đóng gói và kiểm thử của một số tập đoàn lớn như Intel hay Amkor, nhưng chưa có bất kỳ cơ sở chế tạo nào", ông Nguyễn Cương Hoàng phân tích.

Ngành công nghiệp bán dẫn cần chính sách đột phá gì để phát triển? Ảnh internet.

Để nắm bắt cơ hội phát triển ngành công nghiệp bán dẫn tại Việt Nam, ông Nguyễn Cương Hoàng đề xuất, cần có cơ chế chính sách đột phá như: Chính sách ưu đãi về thuế, các cơ chế về hỗ trợ học phí, các ưu đãi về đất đai để xây dựng các cơ sở nghiên cứu, sản xuất và đào tạo. “Viettel mong muốn các cơ chế đó cần được sớm cụ thể hóa trong hệ thống văn bản pháp luật để đưa vào thực thi trong giai đoạn 2024 - 2026. Đặc biệt là chính sách ưu đãi thuế thu nhập cá nhân sẽ tạo ra đột phá để thu hút nhân tài và các chuyên gia nước ngoài về làm việc”, ông Hoàng chia sẻ.

PGS.TS. Nguyễn Anh Thi, Trưởng ban Quản lý Khu Công nghệ cao thành phố Hồ Chí Minh cho biết: Đến nay, Việt Nam có khoảng 50 doanh nghiệp làm về dịch vụ thiết kế vi mạch, trong đó phần lớn là doanh nghiệp FDI với lực lượng lao động ước gần 5.000 kỹ sư. Phần lớn các doanh nghiệp này đặt tại thành phố Hồ Chí Minh. Trong lĩnh vực đóng gói vi mạch, sau Intel, Amkor và Hana Micron đã xây dựng nhà máy tại Việt Nam. Cùng với đó là các doanh nghiệp quan trọng nằm trong chuỗi cung ứng của các doanh nghiệp đóng gói như Besi bắt đầu dịch chuyển vào Việt Nam.

“Có thể nói các nỗ lực gắn với cột mốc thứ hai đầu những năm 2000 đã tạo những tiền đề quan trọng để Việt Nam có thể tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng toàn cầu ngành vi mạch bán dẫn”, PGS.TS Nguyễn Anh Thi cho hay.

Để phát triển ngành công nghiệp bán dẫn tại Việt Nam, PGS.TS Nguyễn Anh Thi cho rằng cần đẩy mạnh hơn nữa việc thu hút FDI, đặc biệt là các nhà đầu tư chiến lược, có vai trò trọng yếu trong chuỗi cung ứng toàn cầu trong ngành công nghiệp vi mạch bán dẫn. Muốn thực hiện được điều này, cần tập trung vào cơ chế chính sách hỗ trợ thực hiện việc mở rộng quy mô và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong lĩnh vực vi mạch bán dẫn thông qua khâu đào tạo nâng cao kỹ năng (upskill training) nhân lực thiết kế vi mạch bán dẫn theo nhu cầu doanh nghiệp.

Việt Nam cần có “đầu tư mạo hiểm”. “Chúng ta cần sớm xây dựng và ban hành các cơ chế, chính sách liên quan doanh nghiệp start-up, liên quan Quỹ đầu tư mạo hiểm và nhà đầu tư như: Thuế, luật đầu tư mạo hiểm, các cơ chế cho nhà đầu tư mạo hiểm, các cơ chế bảo vệ họ khi đầu tư mạo hiểm, các cơ chế thoái vốn cho đầu tư mạo hiểm để hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ, đặc biệt là doanh nghiệp tiên phong cho ngành công nghiệp vi mạch bán dẫn với nhiều rủi ro”, PGS.TS Nguyễn Anh Thi đề xuất.

PV/dangcongsan.vn